

ESAS NO : 1982/58
KARAR NO : 1982/116

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olayla ilişkin olmakla beraber,1402 sayılı Yasa'nın değişik 13.maddesinin (a) bendindeki süre ve (b) bendindeki bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davaların Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davaca : K.H.

Sanıklar : Ramazan Merdan ve arkadaşları.

O L A Y : A-9.12.1979 günü sanıkların,karşıt görüşlü bir gurubun üzerine öldürmek amacıyla ateş açtıkları,mağdurlardan Ali Yeşil'i hayati tehlike doğuracak şekilde tabanca ile vurdukları,İsmet Babacan'Bahattin Akbulut ve Veysel Can'ı tabanca ile yaradıkları,olay yerinde bulunan kahve müsteciri Ali İhsan Bilgin'e de zarar verdikleri,böyle adam öldürmeye teşebbüs,ızzar ve 6136 sayılı Yasa'ya aykırı davranmak suçlarını işledikleri sürülerek Seydişehir C.Savcılığınca 17.1.1980 gün ve 25.4.1980 günlü talepname ve e talepname ile kamu davası açılmıştır.

Seydişehir Sorğu Hakimliği'nce yapılan ilk soruşturma sonunda;sanıkların CHP. İlçe binasının başka bir binaya taşınması sırasında,kimi kişilerin taşınmaya mani olmak için toplu halde binayı taşlamaya başladıkları,zabıta marifetiyle kalabalığın dağıtıldığı, taşıma işi bittikten sonra taşıyıcı şahıslar hükümet binasına doğru gelirlerken,sanıkları bunlara tabanca ile ateş açtıkları,böylece adam öldürmeye teşebbüs,ızzar ve 6136 sayılı Y sa'ya aykırı davranmak suçlarını işledikleri;dosyada mevcut delillerle anlaşıldığından,ey lemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 448.,62.,463.,517.,ve 6136 sayılı Yasa'nın 13.maddesi göre cezalandırılmaları için son soruşturmanın Seydişehir Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılıp yapılmasına karar vermiştir.Bu işe ait dosya Seydişehir Ağır Ceza Mahkemesi'nin 1980/13 e sına kayıt edilmiştir.

B-Aynı olayın sanıklarından Mehmet Avcı'nın daha sonra yakalanması üzerine,a nı olayla ilgili suçları işlediği ileri sürülerek,ek talepname ile açılan kamu davası üze rine Seydişehir Sorğu Hakimliği'nce bu sanığın da aynı suçlardan dolayı aynı maddeler uya rınca cezalandırılması için son soruşturmanın Seydişehir Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılıp y pılmasına karar verilmiş,Seydişehir Ağır Ceza Mahkemesi'nin 1980/24 esasına kayıtlı bu sa niğe ait dava dosyası,bu mahkemenin 1980/13 esasına kayıtlı dava dosyası ile birleştiril miş ve yargılama 1980/13 esasına kayıtlı dosya üzerinden sürdürülmüştür.

1-Seydişehir Ağır Ceza Mahkemesi,27.6.1980 gününde,1980/13-21 sayı ile:Sanıl lara atılı suçun,politik ve ideolojik görüş ayrılığından doğduğu,yayın şiddet eylemleri r teliğinde olduğu ve sıkıyönetim ilân nedenlerine ilişkin olarak işlendiği,sıkıyönetim ask eri mahkemelerinin elkoyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı bulunduğu Uyuşmazlık Mahkemesi emsal kararlarına göre bu tür davalara Askeri Yargı yerinde bakılma s gerektiği,

2-2.Ordu ve Konya Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi,4.6.1981 gününde 1981/241-198 sayı ile:Suçun sıkıyönetim ilânından uçaydan daha önce işlendiği,sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olsa dahi,sıkıyönetim askeri mahkemelerinin elkoyduğu davalarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantısının bulunmadığı,olayın sendikal görüş

ayrılığından meydana gelip,münferit nitelik taşıdığı,davaya bakmanın mahkemelerinin görev dışında kaldığı,

Gerekçesiyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece,her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında,2247 s yılı Yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü,Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda,Fethi Özduval,İsmail Oğuz,Nevzat Doğan,Y.İsmet Ayer,Halûk Yardımcı ve Cezmi Elgin'in katılmaları ile yaptığı 15.3.1982 gün toplantıda,geçici raportör M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler,Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazısı okunduktan;toplantıya,Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan yardımcı Demir Akarsu'nun Adli Yargı'nın görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç,Konya İlini de kapsamına alarak 12.9.1980 gününde ilân edilen sıkıyönetimden üç aydan daha önce işlenmiştir.

Dosya içeriğinden,olay günü CHP ilçe binasının,garaj civarındaki belediye dükkanlarına taşınması sırasında,Türk-Metal işçilerinin ve bazı kişilerin taşınmaya mani olmak için toplu halde taşıyıcıları taşlamaya başladıkları,zabıta marifetiyle dağıtılan tecavizlerin;daha sonra taşıyıcı şahıslar hükümet binasına doğru gelirlerken,bunları ruhsatsız tabancaları ile ateş ettikleri,bu ateş sonucu kimi kişilerin yaralandıkları,keza bir dükkana zarar verdikleri,yolunda bulgu ve beyanlar bulunmaktadır.

Öte yandan gerek Seydişehir Ağır Ceza Mahkemesinin görevsizlik kararında,gerekse Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi görevsizlik kararında;olayın görüş ayrılığından meydana geldiği,hatta sıkıyönetim mahkemesi kararında sendikal görüş ayrılığının da olaya yol açtığı belirlenmektedir.Bu duruma göre sanıklara atılı suçlar,sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

Ancak atılı suçlar,sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiğinden sıkıyönetim mahkemelerinin el koyduğu davalarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantısı gösteren dosyada yeterli ve somut kanıt bulunmadığından,davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle Seydişehir Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Adli Yargı'nın görevli bulunduğuna,Seydişehir Ağır Ceza Mahkemesinin 27.6.1980 günlü,1980/13-21 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 15.3.1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

Üye

Fethi Özduval

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Nevzat Doğan

Üye

Y.İsmet Ayer

Üye

Halûk Yardımcı

Üye

Cezmi Elgin